

Een revolving fund voor de onderwijshuisvesting?

Onderwijshuisvesting wordt (weer) belangrijk bij gemeenten en schoolbesturen. Zie in dit verband ook het voorwoord van LVO-voorzitter Gertjan Nijpels in de vorige nieuwsbrief. In de discussies over de huisvesting van onze scholen spelen veel inhoudelijke onderwerpen een rol, zoals kwaliteitskaders, duurzaamheid en vervangende nieuwbouw versus renovatie.

Cruciaal is al deze discussies zijn de centjes: schoolbesturen en gemeenten kibbelen in toenemende mate over de normbedragen in de verordeningen. Schoolbesturen en gemeenten gezamenlijk melden dat het Rijk hun werk onvoldoende bekostigt. Bij dit laatste krijgen deze eerstgenoemde partijen inhoudelijk gelijk van de Algemene Rekenkamer. Deze discussie zal nog wel enige tijd duren. Als dat leidt tot meer middelen dan zal nog veel aan het stelsel veranderd moeten worden...

Om voor mijn eigen werkzaamheden een korte termijnoplossing te vinden, ben ik gaan praten met Theo Weidgraaf. Die meldde tijdens overleggen in LVO-verband dat 'zijn' gemeente, Leeuwarden, een min of meer gesloten systeem ontwikkelde. In één gesprekje krijg je daarvan niet de finesses in kaart, maar de hoofdlijnen lijken voor mij (en voor veel collega's) interessant.

Gedurende het eerste decennium van deze eeuw heeft Leeuwarden ervoor gezorgd dat alle scholen over voldoende capaciteit beschikken. In die periode is een "fonds" gevormd – het budget OHV- waarin onder meer intern geleend kapitaal is ondergebracht. Dit kapitaal is in loop van de jaren weer terug gevloeid aan de algemene dienst, zodat het laatste decennium met een schone lei verder kon worden gewerkt. Dat "fonds", voor dit artikel noem ik het een revolving fund¹, wordt gevoed vanuit de algemene uitkering, maar ook vanuit de vrijval als de afschrijving op scholen eindigt en de opbrengst als scholen buiten gebruik gesteld en verkocht worden in samenspraak met de vastgoedportefeuille van de gemeente.

---

¹ "Fonds" dat geld leent aan of investeert in specifieke activiteiten (waaronder IKC-ontwikkeling). Vrijvallende middelen en opbrengsten worden opnieuw geïnvesteerd. Op deze wijze ontstaat een langlopende, continue cyclus van investeren. Op deze wijze hoef je niet de algemene dienst te belasten met extra uitgaven. In Leeuwarden wordt dit genoemd: "binnen de piketpalen blijven".

Het huidige decennium is gebruikt om gezamenlijke lange termijnplannen te maken. Het gemeentelijk budget, het genoemde fonds, vormt daarvoor het financiële kader. Omdat dit grote vrijheden gaf hebben de besturen de laatste jaren zelfs besloten om gemeentebreed alle scholen om te bouwen tot IKC. De inhoudelijke vereisten daarvoor regelen ze zelf en vallen buiten de aanspraken op de gemeentefinanciën voor onderwijshuisvesting.

Die ontwikkeling lijkt sterk op het IHP dat landelijk wordt voorgesteld door Algemene Rekenkamer, VNG, PO-Raad en VO-Raad. Bijzonder is dat daarvan dus al een versie bestaat. Ook bijzonder is dat het gemeentelijke budget hierin leidend is. Bovendien zijn deze lange termijnplannen vertaald in de gemeentelijke meerjarenbegroting. Tot verschuivingen daarbinnen kan, als de betrokkenen daarmee instemmen, door het college van B&W worden besloten.

De gemeenteraad is van de lange termijnplannen goed op de hoogte. Alleen ingrijpende wijzigingen daarin en onvoorziene omstandigheden moeten nog aan de raad voorgelegd worden.

In LVO-verband zullen we vaker publiceren over de wijze waarop Theo en zijn collega's deze werkwijze hebben ontwikkeld.

Hans Putker, bestuurslid LVO